

Oh, Zlochov, you my home, my town
With the church spires synagogue and bath,
Your women sitting in the market place,
Your little Jews, breaking loose
Like dogs at a peasant coming down
With a basket of eggs from the Sassov mountain—
Like life in spring awakens in me
My poor bit of longing for you—
My home, my Zlochov.

my home, my town—by breaking up the hackneyed word-compound, “my hometown” (i.e., the town where I was born), he seems to return the full, positive meaning to “home”—which is immediately rendered ironic and defeated.

But when, steeped in longing, I recall
The rich man Rappeport, how he walks
With his big belly to the synagogue,
And Shaye Hillel’s, the pious Jew,
Who could sell like a pig in a sack
Even the sun with all its glowing—
Then it’s enough to extinguish in me
Like a candle, my longing for you—
My home, my Zlochov.

like a pig in a poke—Jews are not supposed to deal with pigs; the sack covers up for it. The Yiddish idiom alluded to here is: “to sell a cat in a sack.”

How goes the story about that dandy:
Once in an evening he watched for so long
The angels roaming about the sun,
Till a drunken peasant with an axe
Cut him down under his dress-coat,
Poor man: he almost died from that—
The peasant with the axe is my hatred in me
For my grandfather, and through him—for you—
My home, my Zlochov.

Your earth may witness, I’m not making it up.
When my grandfather called in the police
To chase my mother from his house,
My grandmother, her legs spread wide,
Smiled almost as honey-sweet
As a girl standing between two soldiers—
Cursed be my hatred inside me
Which reminds me of her and of you—
My home, my Zlochov.

Like a bunch of naked Jews in a bath
Surrounding a man who'd been scalded,
They nodded their heads and stroked their beards
Around the evicted packs and junk,
Thrown-out pillows-and-blankets in sacks,
And around the bit of broken bed—
To this day my mother is crying in me,
As then, under your sky, in you—
My home, my Zlochov.

411
Moyshe-Leyb Halpern

But our world is full of wonders.
A horse and a cart over the fields
Will carry you out to a railway train,
Which flies like a demon over the fields
Till it brings you to a ship with a lower deck,
Which takes you away to Newyorkdowntown—
And this, indeed, is my only consolation
That they will not bury me in you—
My home, my Zlochov.

משה-ל"ב האלפסטרן

◀ זלאַטשאָוו מיין היים

אָ זלאַטשאָוו, דו, מיין היים, מיין שטאָט
מיט דיין קלויסטערשפיץ און שול און באָד.
און מיט דייע זיצערקעס אויפן מאַרק
און מיט דייע ייִדלעך וואָס רייסן זיך אָפּ
ווי הינט אויף דעם פויער וואָס קומט אַראָפּ
מיט אַ קיישל אייער פון סאַסאַווער באַרג —
ווי דאָס לעבן אין פּרילינג וואַכט אויף אין מיר
מיין אָרעם ביסל בענקשאַפט צו דיר, —
מיין היים, מיין זלאַטשאָוו.

נאָר אַז איך דערמאָן זיך פאַרבענקטערהייט
אָן דעם נגיד ראַפּעפּאַרט, ווי ער גייט
מיט זיין גראַבן בויך אין שול אַרײַן,
און אָן שײַע הילעלס, דעם פּרומאַק,
וואָס וואַלט ווי אַ חזיר אין אַ זאַק
פאַרקויפט אַפּילו די זון מיט איר שײַן —
איז דאָס גענוג עס זאָל אויסגיין אין מיר,
אזוי ווי אַ ליכט, מיין בענקשאַפט צו דיר, —
מיין היים, מיין זלאַטשאָוו.

ווי דערציילט זיך די מעשה פון יענעם פּראַנט:
ער האָט איין מאָל פאַרנאַכט אזוי לאַנג נאַכאַנאַנד
געזען מלאכים אַרום דער זון.
ביז סע האָט אים אַ שיכור, אַ גוי מיט אַ האַק —
אַזאָ מיין פאַרפאַר געטאָן אונטערן פּראַק,
אַז ר'איז נעבעך שיער נישט געשטאַרבן דערפון —
דער גוי מיט דער האַק איז מיין שינאה אין מיר
צו מיין זיידן, און אים צוליב אויך צו דיר, —
מיין היים, מיין זלאַטשאָוו.

דיין ערד איז אַן עדות, אַז איך טראַכט נישט אויס.
ווען מיין זיידע האָט מיין מאַמען פון הויז
ארויסגעשטעלט מיט דער פּאַליציי,
האָט מיין באַכע אין דער ברייט מיט די פּיס
געשמייכלט שיער אזוי האַניק-זיס,
ווי אַ שיקסע וואָס שטייט צווישן זעלנער צוויי —
אַז פאַרשאַלטן זאָל ווערן מיין שינאה אין מיר,
וואָס האָט מיר דערמאַנט אָן איר און אָן דיר, —
מיין היים, מיין זלאַטשאָוו.

ווי א קופקעלע נאָקעטע יידן אין באָד
אָרום אַ פעברייטן, האָט מען אין ראָד
געשאַקלט די קעפּ און די בערד זיך געגלעט
אָרום די אַרויסגעוואָרפענע פעק
און שמאַטעס און בעבעכעס אין זעק
און אָרום דעם צעבראַכענעם שטיקל בעט —
מיין מאַמע וויינט נאָך איצטער אין מיר,
ווי דעמאָלט אונטער דיין הימל אין דיר, —
מיין היים, מיין זלאַטשאָוו.

נאָר ווונדערלעך איז דאָך אונדזער וועלט.
מיט אַ פּערד און וואָגן איבער אַ פעלד
שלעפט מען זיך אַרויס צו דער באַן,
וואָס פּליט ווי אַ שד איבער פעלדער אַוועק,
ביז זי ברענגט אויף אַ שיף מיט אַ צווישנדעק,
וואָס פירט אַריבער קיין ניו-יאָרק דאָונטאָן —
איז דאָס טאַקע די איינציקע טרייסט כאַטש פאַר מיר,
וואָס מען וועט מיך נישט באַגראָבן אין דיר, —
מיין היים, מיין זלאַטשאָוו.